«Нохчийн литература» дешаран низамехула мах хадоран г1ирсийн паспорт.

Рог1 №	Мах хадоран г1ирсан ц1е	Чийрик	Х1оттийнарг
3 класс			
1	**Хьалхарчу чийрикан лерина талламан болх «Эхь–бехк.»**	**I**	Дешаран книжка 3 класс: учебник Солтханов Э.Х., Солтханов И.Э. Къамел кхиорна лерина белхан тетрадь.Грозный: Грозненский рабочий.
2	**Шолг1ачу чийрикан лерина талламан болх «Йоккха стаг»**	**II**	Дешаран книжка 3 класс: учебник Солтханов Э.Х., Солтханов И.Э. Къамел кхиорна лерина белхан тетрадь.Грозный: Грозненский рабочий.
3	**Кхоалг1ачу чийрикан лерина талламан болх «Бен»**	**III**	Дешаран книжка 3 класс: учебник Солтханов Э.Х., Солтханов И.Э. Къамел кхиорна лерина белхан тетрадь.Грозный: Грозненский рабочий.
4	**Доьалг1ачу чийрикан лерина талламан болх «Бохам».**	**IV**	Дешаран книжка 3 класс: учебник Солтханов Э.Х., Солтханов И.Э. Къамел кхиорна лерина белхан тетрадь.Грозный: Грозненский рабочий.

Фонд оценочных работ по литературному чтению на чеченском языке.

за 1 четверть

Фамилии, ц1е____ 3 __ класс

1. **Д1аеша текст.**

Эхь–бехк.

Нинас урокашна кечам ца бинера. Цо школе ца яха сацам бира.
Амма шена бевзачарна, ша белхан хенахь книжкашца ца гайта, Нина лечкъина боьлаке яхара.
Шен марта чохь долу т1оьрмиг а, книжкаш а коьллашна юккъе д1а а ехкина, иза хазачу поллана т1аьхьаелира. Цига хьийзаш т1енисъелира цхьана жимачу к1антана, шега дикачу, тешамечу б1аьргашца хьоьжуш волчу.
Цуьнан карахь тетрадь юккъе йиллина абат а гина, Нинас цуьнца забар ян сацам бира.
- Х1ей, ваьллалеларг! – ч1огг1а элира цо. Жима волуш дуьйна да-нана а, школернаш а 1ехош ву хьо?
- Х1ан-х1а! – жоп делира цецваьллачу к1анта.
- Со школе воьдуш вара. Кхузахь хьуьнахула лелаш цхьа доккха ж1аьла ду. Иза летира. Со, цунах кхера а велла, тилавелира.

Нина кхоьлина д1ах1оьттира. Амма жима к1ант, дагахь х1ума а доцуш, догдика вара. Нинин дийзира, иза куьг а лаьцна, боьлакахула новкъа ваккха. Ткъа Нинин книжкаш коьллашна юккъехь йисира, х1унда аьлча, жимачу к1антана а гуш, уьш схьаэца цунна эхь хийтира.
Гаьннаш т1ехьара схьаиккхинчу ж1аьло, книжкаш 1адда а йитина, марта диира.
Юха йирзина Нина, охьа а хиъна, доггах йилхира. Х1ан-х1а! Цунна новкъа дацара марта даар. Амма цуьнан коьрта т1ехула хаза эшарш лоькхура синкъерамечу олхазарша. Нина ч1ог1а холчохь яра, цунна 1аламат ч1ог1а эхь хеттера.

(177 дош)

2. Билгалъяккха х1ун текст ю иза:

а**)<u>Дийцаран</u>**

б)Сурт х1отторан

в)Ойлаяран

3. Яздархочо школехь йоккхург х1ун хан лору:

а**) <u>Белхан хан</u>**

б) Самукъане хан

в) Садо1у хан

4. Х1унда ца яхара Нина школе?

Текст юккъер асхьалахa оцу хаттарна жоп луш йолу предложени.

Д1аязъе **Нинас урокашна кечам ца бинера**

5. Х1ора билгалдашна маь1ница дог1у ц1ердош лаха.

а) Жима –к1ант

б) Доккха – ж1аьла

в) хаза –полла

6. Чекхъяха предложенеш

1. Кхузахь хьуьнахула лелаш цхьа **доккха ж1аьла ду**

2. Марта даар цунна **новкьа дацара**

7. Схьаязъе текста юккъера хаттаран предложени

- Х1ей, ваьлл алеларг! – ч1огг1а элира цо. Жима волуш дуьйна да-нана а, школернаш а 1ехош ву хьо?

Фонд оценочных работ по литературному чтению на чеченском языке.

за 2 четверть

1.Д1аеша текст.

Йоккха стаг.

Урам новкъахула доьдуш дара к1ант а, йо1 а.Цу шинна хьалха яьлла йоьдуш йоккха стаг яра.Урамехь ,ша хьаьхна шера яра.Йоккха стаг, ког а шершина, охьакхийтира .

-Д1алаца сан книжкаш !- аьлла , мохь туьйхира к1анта йо1е.

Шен т1оьрмаг йо1е д1абелира цо. Т1аккха иза ведда йоккхачу стагана г1о дан вахара. К1ант вухавеъча,йо1а хаьттира:

__Хьан денана ю иза?

-Яц,-элира к1анта .

-Хьан нана ю?_тамаша бира йо1а.

-Яц.

-Дейиша ю? Я гергара ю?

-Яц, яц,-элира к1анта. –Иштта д1а йоккха стаг ю.

1. Текстан коьрта маь1ана билгалде. **<u>Г1иллакх</u>**
2. Билгалъяккха ,х1ун текст ю иза. Нийса жоп билгалде.
   -**<u>-Дийцаран</u>**
   --Сурт х1отторан
   --Ойлаяран

4.Дийцаран коьрта турпалхо мила ву? Текст т1ера схьаязъе.

<u>Йоккха стаг,к1ант,йо1</u>

5.Д1аязбе къамелан декъашхой.

<u>_Йо1 а, к1ант а.</u>

6.Текст юккъера схьа а лахий , чекхъяха предложени.

Ураман новкъахула **<u>доьдуш дара к1ант а, йо1 а</u>**.

7. Т1адамийн метта элпаш дахка.Билгалъяха коьрта меженаш.

Йо..кха стаг, ког а шерш…на ,охьакхи..тира .

Фонд оценочных работ по литературному чтению на чеченском языке.

за 3 четверть

1.Д1аеша текст.

Бен.

Б1аьсте чекх а яьлла, аьхке юлуш хан яра. Дочу - Борзана юххерчу тог1ехь уьшал чуьра къаж хьокхуш вара 1усман. Кхуо мангал д1атуххушехь, кхунна хьалхара цхьа-ши метр генарчу къожа юккъера, чехка т1емаш а детташ, цхьа олхазар хьалаиккхира. Иза яра бад.

Къожа юккъехь бара бедан бен. Оцу говза бинчу бенахь 1уьллура барх1 мокха- къорза х1оа.

Иштта сурт шена гича, 1усмана, кхид1а ца хьокхуш, мангал сацийра. Мангалхочо шен « ц1ен – ц1а» ца дохадойла хиъча, бедо шен болх юха а д1аболийра.

Цул т1аьхьа цхьа к1ира даьлла хир дара.Дукха 1уьйранна хьуьнах воьдуш вара 1усман оцу уьшалшна юххехула. Д1ахьаьжначу цунна гира уьшалхула лелаш бад, т1аьхьах1оьттина мог1а бина дог1уш барх1 к1орни а долуш.Уьш кегий а, мокха а дара.

- Могуш-маьрша кхуьийла шу, - аьлла, шен г1уллакхе д1авахара 1усман.

(114 дош)

(Хасаев Хьасан)

2. Текстан маь1на билгалде

_1алам 1алашдар___________________________

3. Билгалъяккха, х1ун текст ю иза. Нийса жоп билгалде.

- **Дийцаран**

- Сурт х1отторан

- Ойлаяран

4. Билгалъяккха планан пунктийн рог1алла.

1	Аьхке юлу хан

[3] Нана-доьзал

[2] Бедан бен карор

5.Дийцаран коьрта турпалхо мила ву?

[ ] Хьуьнхо

[ ] Таллархо

[+] Мангалхо

6.Схемица дог1у дешнаш схьаязде : машенаш, мангалхо, д1авахара.

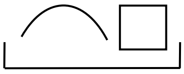

__машенаш______

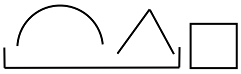

___мангалхо________

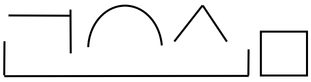

Д1авахара ________________________________

7. Маса к1орни дара бедана т1аьхьах1оьттина дог1уш?

4 [ ]　　6 [ ]　　8 [+]

Жам1даран талламан болх

Бохам

1. **Д1аеша текст.**

Аьхкенан уггар довха де дара.

Органан бердана генахь йоцчу цхьана коьллаш юккъера инзаре ч1ог1ачу маьхьаршца пхьидаш екаш хезира. Иза дийнан делкъехь дара. Оцу балхах тхойша цецвелира. Цхьа бохам ца хилча, пхьидаш ека хан яцара х1ара. Х1ун ду-техьа х1ара аьлла, пхьидийн аьзнаш хезачу аг1ор т1евахара тхойша.

Схьагуш дерг иштта сурт дара: гуш жима ор дара, башха к1орга доцчу цу чохь хатт бара, кхехкаш долу худар санна, сийса а сийсаш. Дикка хьаьжча, и сийсош дерш пхьидийн сесий хилар гучуделира. Х1оьттинчу йокъано ор чуьра д1адаьккхинера хи, иза доцуш х1аллакьхуьлуш лаьттара сесий.

Х1ара г1уллакх иштта дита мегар дац аьлла, гена доццуш доьдучу татол т1ера схьа пхьидийн ор чу хи даийта харш даккха х1оьттира Султан. Ор чу хи деара, иза сихха хьала а дузуш.

Сесий сихонца хи чухула лела дуьйладелира. Уьш х1аллакьхиларх хьалхадевлира.

(Хь. Хасаев)

2. Х1окху текстан тема билгалъе. Д1аяъе иза.

___**<u>1алам лардар</u>**________________

3.Билгаъяккха, х1ун текст ю иза. Нийса жоп билгалде.

- **<u>Дийцаран</u>**
- Сурт х1отторан
- Ойлаяран

4.Т1адамийн метта элпаш дахка. Билгалъяха коьрта меженаш.

Сес..й сих..нца хи чухула лела дуь..лад..лира.

5.Текст юккъера схьа а лахий, чекхъяккха предложении.

Ор чу хи деара, **<u>иза сихха хьала а дузуш</u>**.

6.Шина бог1амалгахь долу дешнаш х1уманан ц1е цуьнан билгалонца х1отта.

Довха малхо **<u>довха де</u>**

Бовхачу	ор	**бовхачу малхо**
Жима	де	**жима ор**

7.Т1адамийн метта элпаш дахка. Билгалдаха предложенин дозанаш.

Органа го а б..на 1ачу пхь..даша ч1ог1а г1ов ..а йора тхойша т1ев..ача, уьш мет..ах а ца ..влира шайн к1орн..шна дан г1о доцуш, белх..м беш яра уьш.